

Vsebina

Zanimivo

Klanje brez stresa 4

Sadjarstvo

Škodljivci in boleznj potujejo brez potnega lista. 6

Poljedelstvo

Preverjeno učinkovite ekološke rešitve 8

Uničenje krompirjeve cime 11

Priporočena sortna lista za krompir v letu 2020 12

Reportaža

Deset let Mehanizacije Miller v Slovenski Bistrici. 16

Živinoreja

Daljša doba med telitvama se izplača 17

Tehnika

Dan odprtih vrat kmetije Suhodolnik. 21

Izboljšanje travne ruše 24

Manjši drift in manjša poraba škropiva pri varstvu vinske trte. 28

Agritech 2020 33

Novo registrirani traktorji v januarju 2020. 34

V spomin

Jure Pohar 36

Recept

Bučni štrudelj na dva načina 37

Obvestila

Akcija za nove naročnike 38

Obvestila Zveze strojnih krožkov

Član EUROFARM združenja
vodilnih kmetijskih časopisov

Član žirije za izbor traktorja leta

Izdajatelj: Kmetijska založba d.o.o.

Uredniški odbor:

Marjan Dolenc (kmetijska tehnika, gradnje),
Tatjana Čop
Veronika Valentar
Zorica Abraham Panič

Naslovnica: Jerneja Golob

Glavni in odgovorni urednik: Andrej Golob

Tehnični urednik, oblikovanje: Janez Grabec

Grafična priprava: Kmetijska založba d.o.o

Tisk: Malex, d.o.o.

Naklada: 5.000 izvodov

Naslov uredništva:

KMETOVALEC, Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec

tel.: 02 885 67 00 in 05 901 05 76

E pošta: kmetovalec@km-z.si, http://www.kmetovalec.com

Naročnine in oglasno trženje:

KMETIJSKA ZALOŽBA d.o.o.

Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec

tel.: 05 901 05 76

E pošta: oglasi@km-z.si

Cena posamezne številke: 6 €

Letna naročnina (12 števil): 60 €

za tujino: 100 €

5% DDV vključen v ceno

Izgleda, da bo letos leto volitev. Če ostanemo na kmetijskem področju, bodo začeli združniki, tem bodo sledile še zbornične. Sicer ob poslušanju sedanjih vodstev dobimo občutek, kako je vse lepo in prav, a kmetje še zdaleč nismo zadovoljni s trenutnim stanjem v kmetijstvu, ki je seveda neposreden rezultat dela tako vodstev združnikov kot Zbornice. Eni in drugi se sicer izgovarjajo, da ne morejo nič storiti, kar je bil vedno izgovor nesposobnih. Če ne morejo nič storiti, kaj se potem rinejo na vodilne položaje? Pustite druge zraven, mogoče pa se bo našel kdo sposobnejši. Dejansko imamo na vrhu kmetijstva že desetletja iste ljudi in v tem času niso uspeli potegniti voza slovenskega kmetijstva iz blata, nasprotno, vse kaže, da so ga kljub lepim besedam o dobrih namelih in o hudih naporih dejansko potiskali nazaj. Vse s ciljem, da se nič ne spremeni in čim dlje ohranijo svoj stolček. Drugače rečeno, malo jim je mar za kmete in veliko za osebne koristi. In kmetje naj bi še kar pohlevno čakali na boljše čase?

Pred par dnevi je po spletu zaokročila preglednica o številu zadrug, članov in zaposlenih po državah Evropske unije. Rezultati so katastrofalni za Slovenijo. Pri nas imamo na pet članov zadruga enega zaposlenega. V drugih državah je razmerje večinoma 5- do 10-krat širše. Poskusite si zamisliti, da mora pet članov zadruga narediti toliko prometa, da pokrijejo plačo enega zaposlenega. Načeloma zadruga res nekaj prometa ustvari tudi z nečlani, a to velja tudi za tuje zadruga. Ni čudno, da so marže v zadrugah visoke in te vedno manj konkurenčne bolje organiziranim trgovskim sistemom. Takšne zadruga v kolikor toliko normalnih tržnih pogojih ne more preživeti.

Osnovni namen zadrug v svetu je skrb za dobrobit njenih članov. Pri nas so bile zadruga (kolhozi) ustanovljene v komunističnih časih predvsem za kontrolo nad kmeti – da se ne bi kateri preveč razvil in postal konkurenčen družbenim posestvom (sovhozom). Kljub načelnemu propadu komunizma se je ta komunistični sistem v zadrugah še kar obdržal, le na vodilna mesta so se zavihteli združni tajkuni, ki so na prikriti način privatizirali združni sistem. Res je formalno vsa oblast v rokah kmetov, a dejansko se o vsem odloča od zgoraj navzdol in kmetje so tu le zato, da z dviganjem rok in kimanjem potrdijo zamisli ljubljenih vodij. Kmetje nimajo nobenega pregleda o denarnih tokovih v združnem sistemu. Tako so vse niti na vrhu združne zveze, kjer delajo s premoženjem in denarjem kmetov kot svinja z mehomo, ko se pa kje kaj zaplete in propade, so seveda za vse krivi kmetje, ki grehe vodilnih tudi vedno plačajo preko nižjih odkupnih cen in dražjega repromateriala. Kar pogledamo si zadnje zglede od Ljubljanskih mlekarov preko Deželne banke do trenutno aktualnih Celjskih mlekarov in Semenarne. V vse te neuspele združne projekte je poniknilo ogromno kmečkega denarja. Vodilni seveda pri tem niso nič izgubili, nasprotno, preko članstva v nadzornih odborih in svetovalnih pogodb so si vmes ves čas lepo polnili žepce. In koliko je še takšnih manjših zgodb, ki sploh še niso prišle v javnost?

Nikoli mi ni bilo jasno, kako člani zadrug, predvsem pa funkcionarji v zadrugah takšno stanje mirno prenašajo. Na svoji kmetiji bi verjetno precej drugače ukrepali. Za boljše razumljivost si stanje v zadrugah preslikajmo na kmetijo: v čredi imate bika in po pol leta ni še nobena krava breja, očitno bik ni ploden. Ne glede kako je lep, prikupen in prijazen, bo po hitrem postopku končal v klavnici. Krma ni poceni in je ne boste porabljali za nekoristnega člana črede. Na njegovo mesto bo prišel nov bik, in če tudi ta ne bo opravil svoje funkcije, ga bo čakala usoda prvega. Postopek boste ponavljali, vse dokler ne bo v čredo prišel ploden bik. Tako bi ukrepal vsak kmet. Ko pa taisti kmet pride v upravni odbor zadruga, je jalovega bika na vrhu pripravljen prenašati in vzdrževati leta in leta. Večina je kar zadovoljna, če se vodstvo trudi, čeprav od tega truda ni nobenega haska, samo stroški. Volitve so za to, da se odstranijo nesposobni in na njihova mesta poskuša postaviti sposobnejše. V razvitih tržnih sistemih je to utečena pot, v našem združnem sistemu pa so volitve za to, da se nič ne spremeni. Sistem kot v Severni Koreji, kjer ljubljene vodja vlada do smrti, vsi možni konkurenti pa po hitrem postopku izginejo.

Izkoristimo volitve za spremembe!

Vaš urednik